

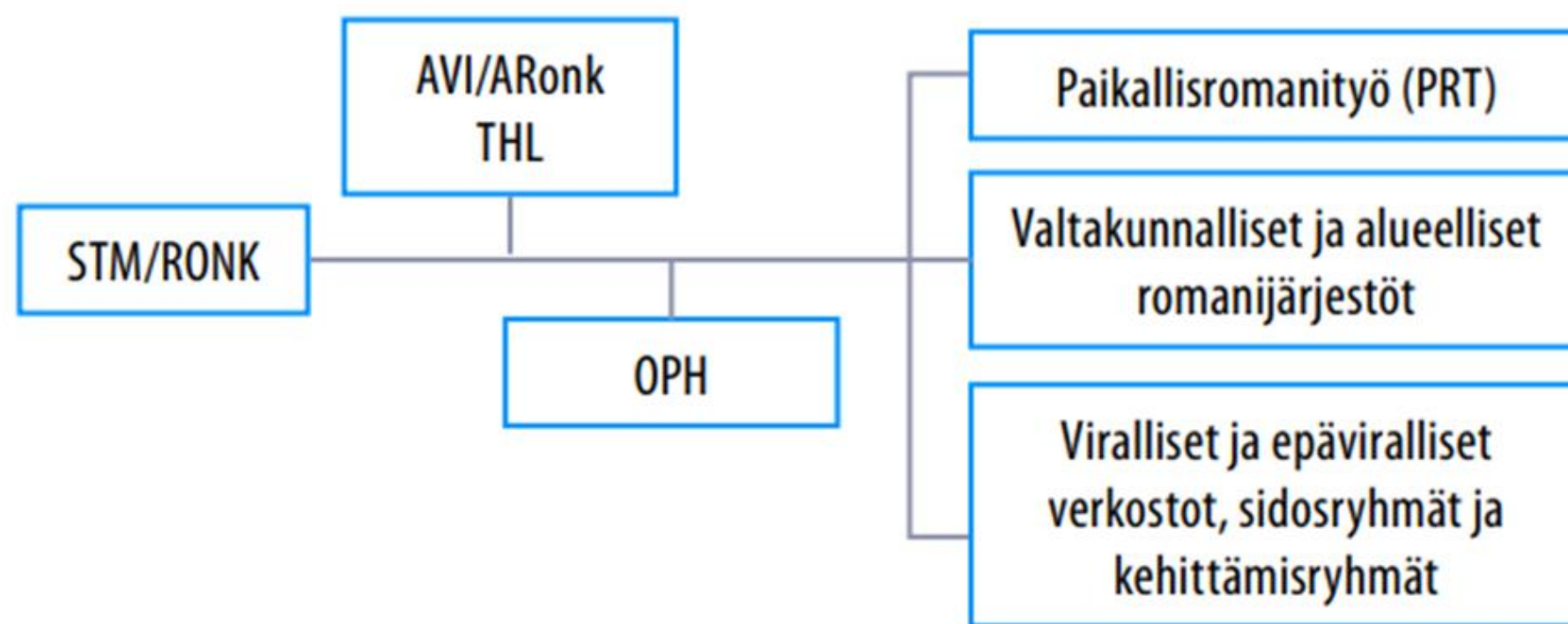
Kajaanin kaupunki

Kajaanin Kaupungin MAARO- toimenpiteet 2024-2025

Kajaanin romanityöryhmä

Suomen romanipolitiikan rakenteet

Kuvio 1. Suomen romanipolitiikan rakenteellinen toimeenpano

Suomen romanipolitiikan rakenteet

Valtakunnallinen Romaniasiain neuvottelukunta (RONK) edistää romaniväestön tasavertaisia yhteiskunnallisia osallistumismahdollisuuksia sekä taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä elinolosuhteita. RONK toimii Suomessa romanien ja viranomaisten välisenä yhteistyö- ja asiantuntijaelimenä sosiaali- ja terveysministeriön yhteydessä.

Alueelliset romaniasiain neuvottelukunnat (AlueRonk) työskentelevät viranomaisten ja romaniväestön poikkihallinnollisina yhteistyöeliminä. Toiminnan tavoitteena on kehittää romanien asemaa alueellisella ja paikallisella tasolla sekä osallistaa romaneja heitä koskevaan päätöksentekoon. Alueelliset neuvottelukunnat pyrkivät myös edistämään yhdenvertaisuutta ja torjumaan romaneihin kohdistuvaa syrjintää. Neuvottelukuntien toiminta ja asema perustuu valtioneuvoston asetukseen (VNA 1019/2003 ja VNA 1350/2009).

Paikallisromanityöryhmät (PRT)

Paikallisromanityöryhmät (PRT) ovat kunnanhallituksen nimeämiä toimikuntia, joiden työskentelyn tarkoituksena on lisätä romanien osallisuutta, aktiivisuutta sekä yhdenvertaisuutta ja näin kehittää paikallisen romaniväestön mahdollisuuksia osallistua omien elinolojensa parantamiseen.

Työryhmien tärkeimpiä tavoitteita ovat romanien kohtaamien ennakkoluulojen ja stereotyyppien poistaminen ja aktiivinen tiedottaminen romaneihin liittyvistä kysymyksistä.

Romanityöryhmien päämääränä on edistää kulttuurien välistä vuorovaikutusta sekä luoda uutta toimintakulttuuria ja kumppanuuksia paikallistasolla. Paikallisromanityöryhmissä romanitoimijat, kaupungin ja kunnan edustajat tekevät yhteistyötä romanikysymysten esille nostamiseksi, jotta romaneihin liittyvät kysymykset otettaisiin huomioon yhteiskunnan eri alueilla.

MAARO

Paikallisille ja maakunnallisille toimijoille tarkoitettu opas romanipoliittisen ohjelman (ROMPO3) toteuttamisen tueksi

MAARO

paikallinen romaniaisain toimenpideohjelma

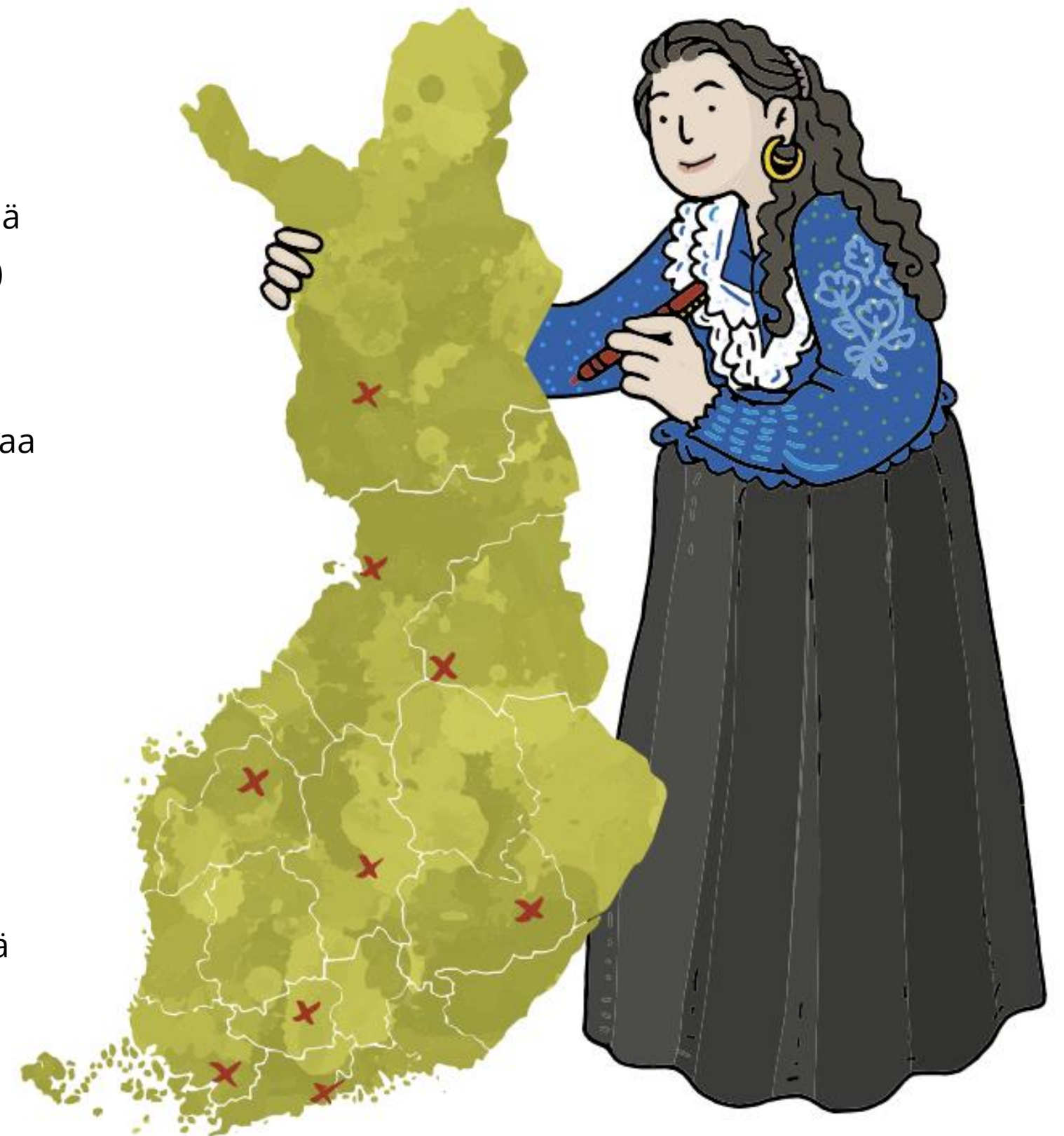
ROMPO3

romanipoliittinen ohjelma

MAARO-ohjelma

- Opas on laadittu, koska kansallista toimenpideohjelmaa täydentämään tarvitaan lisää paikallisia ja maakunnallisia romaniasiain toimenpideohjelmia (nk. MAARO-ohjelmia)
- MAARO-ohjelmaan sisältyvät toimenpiteet johdetaan ROMPO2:sta. Ne heijastavat kuitenkin myös kunkin alueen romaniväestön toiveita ja tarpeita sekä olemassa olevaa palvelurakennetta
- MAARO-ohjelmien laatiminen ja toimeenpano vahvistaa alueellisesti ja paikallisesti romanien ja heitä edustavien järjestöjen kuulemista sekä avaa romaneille uusia paikallistason vaikutusmahdollisuuksia heitä itseään koskevissa asioissa
- Pysyvät hallinnolliset rakenteet kuten maakunnallinen aluehallinto ja alueelliset romaniasiain neuvottelukunnat, ovat yhdessä toimivan kansalaisjärjestökentän ja erilaisten hanketoimijoiden kanssa avainasemassa MAARO-ohjelmien kehittämisessä

Kajaanin kaupungin MAARO-ohjelmaa luotsaa Kajaanin paikallisromanityöryhmä

Työryhmän jäsenet ja tietoa työryhmän toiminnasta

www.kajaani.fi/kaupunki-ja-hallinto/paatoksenteko/lautakunnat-ja-toimielimet/romanityoryhma/

Valitaan
toimintalinjat ja
toimenpiteet

Työnjako ja
aikataulutus

Vuosittainen
seuranta ja
raportointi

Toimenpide	Vastuutaho	Toteutuma
Romanivähemmistö huomioidaan entistä paremmin Kajaanin kaupungin tasa-arvo – ja yhdenvertaisuussuunnittelussa	AlueRONK, kaupungin keskushallinto, paikallistyöryhmä, Kajaanin kaupungin osallisuuden, yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon ohjausryhmä	
Kartoitetaan alueen romaniväestön kokemaa häirintää ja vihapuhetta	Vertaisena vihaa vastaan-hanke, oikeusministeriö, Meidän aika -hanke	
Lisätään romaniväestön tietoutta syrjinnän eri muodoista, erityisesti moniperusteisesta syrjinnästä.	Paikallistyöryhmä, AlueRONK, Oikeusministeriö, hanketoimijat, Meidän aika hanke	
Kuullaan paikallista romaniväestöä heidän kokemuksistaan ja käsityksistään tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus-kysymyksissä	Paikallistyöryhmä, Hanketoimijat (RomForum -hanke), kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus ohjausryhmä	
Kutsutaan romanilapset ja –nuoret vanhempineen yhteisiin kulttuuri- ja taidetapahtumiin.	Paikallistyöryhmä, Hanketoimijat (RomForum -hanke)	
Etsitään uusia toimintamalleja romanien osallisuuden ja osallistamisen vahvistamiseen yhteiskunnan toimijoina	Paikallistyöryhmä, Meidän aika-hanke	
Kannustetaan romaninuoria mukaan vapaa-ajan harrastustoimintaan (esim. Avartti-toiminta)	Paikallistyöryhmä, Kajaanin nuorisopalvelut	

Toimintalinja 6 (ROMPO 3)

**Romanivastaisuuteen,
rasismiin ja syrjintään
puuttuminen**

Toimenpide	Vastuutaho	Toteuma
Palvelupolun ongelmat ja selvittäminen	Paikallisromanityöryhmä, Meidän aika-hanke	
Malli hyvälle palvelukäytännöille	Paikallisromanityöryhmä, Meidän aika-hanke, THL	
Yhteistyö hyvinvointialueilla	Paikallisromanityöryhmä, Meidän aika-hanke, Kainuun HVA, Lapin HVA	

Toimintalinja 7 (ROMPO 3)

**Romanit
palvelujärjestelmässä
ikäryhmittäin**

Toimenpide	Vastuutaho	Toteuma
Jaetaan tietoa OPH:n valtakunnallisen varhaiskasvatus- ja esiopetusselvityksen vaiheista ja tuloksista	Paikallisromanityöryhmä, AlueRonk	
Kannustetaan ja edistetään romanilasten –ja nuorten kielellisen tietoisuuden ja perheiden lukuharrastusta	Paikallisromanityöryhmä, varhaiskasvatus ja perusopetus	
Levitetään tietoa romanikulttuurista ja romaneja koskevista oppimateriaaleista oppilaistoksille	Paikallisromanityöryhmä	
Huomioidaan romanien koulutuskysymykset opetus ja kasvatushenkilöstön täydennyskoulutuksissa sekä romanioppilaiden vanhemmille järjestetään kouluksellinen vanhempainilta	AlueRonk, OPH, oppilaitokset, paikallisromanityöryhmä	
Romanilasten –ja nuorten ohjaaminen, tukeminen ja kannustaminen koulutuspolun nivelvaiheissa	Oppilaitokset, paikallisromanityöryhmä	

Toimintalinja 8 (ROMPO 3)

**Romanien
koulutustason
parantaminen eri
asteilla**

Toimenpide	Vastuutaho	Toteuma
Tiedotetaan romaniväestöä ajankohtaisista työllisyyspalveluiden muutoksista	Paikallisromanityöryhmä AlueRONK, TE-palvelut	
Tuetaan romanien siirtymistä koulutuksesta työelämään.	Paikallisromanityöryhmä, koulutustoimijat, TE-palvelut ja työllisyystoimijat,	
Tiedotetaan syrjinnän vaikutuksista romanien työllistymiseen ja erilaisista keinoista puuttua työsyöjintään	Paikallisromanityöryhmä, TE-palvelut ja työllisyystoimijat	
Perusopetuksessa ja toisella asteella opiskelevia romaninuoria tuetaan Kajaanin kaupungin kesätyösetelien avulla	Kajaanin kaupunki, nuorisotoimi, paikallisromanityöryhmä	
Tiedotetaan alueen työllisyystoimijoita valtakunnallisista romaneita koskevista selvityksistä ja tutkimuksista	AlueRONK, paikallisromanityöryhmä	

Toimintalinja 9 (ROMPO 3)

Romanien työllisyyden parantaminen ja tuloerojen kaventaminen

Toimenpide	Vastuutaho	Toteuma
Tiedotetaan lainsäädännön mukaisista ja kulttuuriset piirteet huomioivista menettelyistä asukasvalinnoissa ja asumisneuvonnassa.	Kajaanin Pietari Oy, ARA (asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus) paikallisromanityöryhmä	

**Toimintalinja 10
(ROMPO 3)**

**Asumiseen liittyvien
haasteiden purkaminen**

Toimenpide	Vastuutaho	Toteuma
Järjestetään perheleiri hyvinvoinnin, terveyden ja lapsen oikeuksien edistämiseksi	Kajaanin seurakunta, Meidän aika-hanke, paikallisromanityöryhmä, Kainuun HVA, AlueRonk, Kajaanin kaupungin nuorisotoimi	
Romaniväestön hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kunnissa ja hyvinvointialueella	Meidän aika-hanke ja paikallisromanityöryhmä	

**Toimintalinja 11
(ROMPO 3)**

Terveys ja hyvinvointi

Toimenpide	Vastuutaho	Toteuma
Järjestetään oman äidinkielen opetusta romanioppilaille	Perusopetus	
Huomioidaan Romanien kansallispäivä vuosittain	Paikallisromanityöryhmä, Kajaanin kaupunki	

**Toimintalinja 12
(ROMPO 3)**

**Romanikielen,-
kulttuurin ja -taiteen
tukeminen**

Toimenpide	Vastuutaho	Toteuma
Osallistutaan kansainväliseen Romaninaisten konferenssiin	Paikallisromanityöryhmä, RONK, Euroopan neuvosto, UM, STM, OM	Skopje 30.11-1.12.2023
Seurataan kansainvälistä romanipolitiikkaa ja sen uudistamista	Paikallisromanityöryhmä	

Toimintalinja 13 (ROMPO 3)

Kansainvälinen romanipolitiikka ja romanien osallisuus sen suunnittelussa ja toteutuksessa

Toimenpide	Vastuutaho	Toteuma
Osallistutaan valtakunnallisiin Romaniasianneuvottelukuntien neuvottelupäiville	Paikallisromanityöryhmä	RONK Vantaa 1.-2.11.2023
Osallistutaan valtakunnalliseen romanipoliittiseen kehittämistyöhön eri verkostoissa	Paikallisromanityöryhmä, Meidän Aika-hanke	Romanikielen elvytysseminaari 28.9.2023 OPH

**Toimintalinja 14
(ROMPO 3)
Suomalaisen
romanityökentän
kehittäminen**

Kajaanin kaupunki

Merja Junkkila

Puheenjohtaja

Kajaanin romanityöryhmä

p. 044 7100 001 merja.junkkila@kajaani.fi

Ramona Grönstrand

Jäsen, sihteeri

Kajaanin romanityöryhmä

ramona.gronstrand@kajaani.fi

Yhteystiedot